

„Cracoviae Merenti” dla Muzeum Krakowa i Krzysztofa Wielgusa

2019-12-13

Muzeum Krakowa świętujące jubileusz 120-lecia oraz dr inż. architekt Krzysztof Wielgus - wybitny uczony i znawca Twierdzy Kraków, otrzymali w środę, 11 grudnia podczas uroczystej sesji Rady Miasta Krakowa medale „Cracoviae Merenti”.

Wyróżnienia wręczyli prezydent Krakowa Jacek Majchrowski oraz przewodniczący Rady Miasta Krakowa Dominik Jaśkowiec. „Cracoviae Merenti” to najwyższe odznaczenie Miasta Krakowa przyznawane przez Radę na wniosek Komisji Medalu, w uznaniu szczególnych zasług dla Krakowa.

- Świętujące jubileusz Muzeum z najwyższą dbałością opiekuje się dziedzictwem Krakowa i nieustannie szuka nowych form jego upowszechniania. Pomaga nam korzystać z dorobku minionych wieków w sposób efektywny i przemyślany, między innymi z korzyścią dla rozwoju turystyki. Unikatowe ekspozycje takie jak Rynek Podziemny, Fabryka Emalia Oskara Schindlera czy Stara Synagoga stanowią obowiązkowy punkt na trasie każdej niemal wycieczki i rozświetlają nasze miasto szeroko w świecie. Staraniom znakomitej kadry Muzeum Krakowa zawdzięczamy też m.in. wpisanie tradycji szopkarstwa - w 2018 roku - na Listę światowego, niematerialnego dziedzictwa ludzkości UNESCO - powiedział prezydent Krakowa Jacek Majchrowski po uhonorowaniu srebrnym medalem „Cracoviae Merenti” Muzeum Krakowa.

- Muzeum Krakowa to miejsce, gdzie poprzez dokumentowanie, opisywanie i opowiadanie o Krakowie odbywa się nieustający dialog na temat historii naszego miasta, ale także jego współczesności - podkreślił przewodniczący Rady Miasta Krakowa Dominik Jaśkowiec.

- To naprawdę wymarzony finisz wieńczący obchody 120-lecia istnienia - dziękował po otrzymaniu wyróżnienia dyrektor Muzeum Krakowa Michał Niezabitowski. Na zakończenie swojego wystąpienia poświęconego misji Muzeum podkreślił, że - Muzea są nie po to, aby gromadzić zbiory, ale po to, aby snuć wokół nich opowieść, bo miasta nieopowiadane umierają.

- Znakomity krakowski architekt - współtwórca genialnego planu odnowy Bastionu III Twierdzy Kraków - należy do największych autorytetów w swojej dziedzinie. Niewielu mamy w Polsce tak wysokiej klasy znawców architektury militarnej. Tym bardziej jesteśmy mu wdzięczni za wyjątkowe zaangażowanie w jej ochronę - powiedział o laureacie brązowego medalu „Cracoviae Merenti” prezydent Krakowa Jacek Majchrowski.

- Jesteśmy mu wdzięczni za niepodważalny wkład w tworzenie parków kulturowych o inżynierskich korzeniach, za wytyczne i uwagi do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, udział w tworzeniu planów ochrony dla Starego Miasta i dla uchwalonego niedawno parku kulturowego Nowa Huta, a także za pomoc w poszukiwaniu odpowiedzialnych gospodarzy dla naszych unikatowych fortów - dodał prezydent Krakowa.

- Wręczając Szanownemu Laureatowi brązowy medal „Cracoviae Merenti” dziękujemy za to, co przez lata zrobił na rzecz ochrony, rewaloryzacji i adaptacji dawnych dzieł inżynierii, zabytków fortyfikacji, przemysłu i komunikacji na terenie Krakowa, Małopolski i w wielu innych częściach Polski - powiedział przewodniczący Rady Miasta Krakowa Dominik Jaśkowiec.

- Przyznanie wyróżnienia to znak uznania nie tylko dla mnie, ale też dla mojej uczelni - Politechniki Krakowskiej - miejsca, gdzie narodził się nowy kierunek działania dedykowany ochronie krajobrazów porzuconych - podkreślił Krzysztof Wielgus.

Opisy laureatów

Muzeum Krakowa, laureat srebrnego medalu, założone w 1899 r., w 2019 r. świętuje jubileusz swego 120-lecia. Powołane do życia jako oddział Archiwum Akt Dawnych Miasta Krakowa, szybko ugruntowało swoją markę jako Muzeum Historyczne Miasta Krakowa - obecnie Muzeum Krakowa - i przez szereg lat działalności trwale wpisało się w kulturowy pejzaż miasta. Muzeum stało się powiernikiem tradycji niematerialnego dziedzictwa i zarządcą miejsc związanych z historią miasta. Muzeum podejmuje liczne inicjatywy, które na stałe wpisały się w kalendarz wydarzeń kulturalnych naszego miasta, m.in.: konkurs i wystawę szopek krakowskich, pochod Lajkonika, Bieg „Pamiętaj z Nami” i wiele innych. Dzięki staraniom muzeum tradycja szopkarstwa krakowskiego została w roku 2018 wpisana na Listę Reprezentatywną Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego Ludzkości UNESCO.

Muzeum posiada 19 oddziałów wraz z filiami. Rocznie odwiedza je ponad milion trzysta tysięcy osób.

Muzeum Krakowa zajmuje także ważne miejsce na mapie muzealnej Polski jako instytucja stanowiąca inspirację dla innych muzeów w kraju. Strategia Muzeum spisana w formie dokumentu przez lata służyła za wzór dla innych instytucji muzealnych, a jego wystawy są wymieniane wśród najbardziej udanych projektów ekspozycji narracyjnych.

Zbudowane w ostatnich latach unikatowe ekspozycje i nowe trasy turystyczne (jak choćby Trasa Pamięci związana z II wojną światową) obok korzyści promocyjnych owocują poważnym dorobkiem naukowym: publikacjami wydawanymi na najwyższym poziomie merytorycznym.

W ciągu 120 lat istnienia Muzeum Krakowa doświadczyło wielu głębokich przemian, a od przystąpienia Polski do UE, dzięki umiejętności korzystania z funduszy zewnętrznych, także dzięki odrodzonej samorządności, rozwija się wyjątkowo dynamicznie. Z uwagi na rozmach realizowanych projektów dwukrotnie: w 2012 r. i 2013 r. znalazło się na liście Diamentów Forbesa. Trzykrotnie też zdobyło pierwszą nagrodę w najważniejszym konkursie muzealniczym w Polsce. Prestiżową Sybillą nagrodzono wystawę stałą w Fabryce Oskara Schindlera, publikację naukową Marii Zientary „Krakowscy artyści i ich sztuka w latach 1939-1945”, a ostatnio unikatowy projekt magazynu studialnego Thesaurus Cracoviensis - przedsięwzięcie nowatorskie w skali Polski i jedno z nielicznych tego typu w świecie.

Dr Krzysztof Wielgus, laureat brązowego medalu, jest architektem, od 1984 r. pracownikiem naukowym Politechniki Krakowskiej im. Tadeusza Kościuszki; wieloletnim pracownikiem Muzeum Lotnictwa Polskiego. To społecznik oddany ochronie, rewaloryzacji i adaptacji dawnych dzieł inżynierii, zabytków fortyfikacji, przemysłu i komunikacji w Krakowie, Małopolsce, a także w Zamościu i na ziemi przemyskiej. Jest też rzeczoznawcą Ministra Kultury i Sztuki, autorem

**Magiczny
Kraków**

metodologii i programu prac konserwatorskich przy najstarszych zabytkach lotniczych z lat 1910–1918. Przedstawiciel Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa oraz Wojewódzkiego Komitetu Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa, a także Polskiego Komitetu Narodowego ICOMOS.

Krzysztof Wielgus aktywnie działał na rzecz odnowy i adaptacji kilkadziesiąt obiektów dawnej Twierdzy Kraków. Konsultant, projektant, autor i współautor programów kulturowych, m.in. projektu Lotniczego Parku Kulturowego na lotnisku Rakowice-Czyżyny oraz programu konserwacji zabytków lotniczych z okresu I wojny światowej w Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie. Jest autorem i współautorem ponad 50 artykułów oraz książek na temat historii fortyfikacji, teorii i zasad konserwacji i adaptacji zabytków architektury obronnej i zespołów przemysłowych, ochrony i konserwacji dzieł techniki, historii lotnictwa.